

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5Cdo/348/2014
Identifikačné číslo spisu:	3112231402
Dátum vydania rozhodnutia:	26.10.2015
Meno a priezvisko:	JUDr. Soňa Mesiarkinová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2015:3112231402.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkyne Mgr. F. Y. bývajúcej vo D., zastúpenej advokátskou kanceláriou Adriana Sojková-ADVOKAT DCA, s.r.o., so sídlom v Dubnici nad Váhom, Nám. Matice Slovenskej 4262/23, IČO: 47 253 142, proti žalovanej Rapid life životná poisťovňa, a.s., so sídlom v Košiciach, Garbiarska č. 2, IČO: 31690904, zastúpenej advokátskou kanceláriou MST PARTNERS, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Zámocké schody č. 2/A, IČO: 36 861 545, o zaplatenie 2.426,48 Eur s príslušenstvom, vedenej na Okresnom súde Trenčín pod sp.zn. 11C/505/2012, o dovolaní žalovanej proti uzneseniu Krajského súdu v Trenčíne z 26. marca 2014 sp.zn. 17Co/48/2014, takto

rozhodol:

Dovolanie z a m i e t a .

Žalovaná je povinná zaplatiť žalobkyni trovy dovolacieho konania v sume 58,67 € k rukám jej právnej zástupkyne advokátskej kancelárie Adriana Sojková-ADVOKAT DCA, s.r.o., so sídlom v Dubnici nad Váhom, Nám. Matice Slovenskej 4262/23, IČO: 47 253 142, do troch dní.

Odôvodnenie

Žalobou doručenou Okresnému súdu Trenčín dňa 23. novembra 2011 sa žalobkyňa domáha zaplatenia sumy 2.426,48 Eur s príslušenstvom titulom zmluvne dohodnutého poistného plnenia pre prípad dožitia na základe poistnej zmluvy UDP-K č. 5044900006 uzavretej dňa 23. októbra 1997.

Okresný súd Trenčín na základe návrhu žalovanej uznesením z 12. septembra 2013 č.k. 11C/505/2012-219 prerušil konanie do právoplatného skončenia veci vedenej na Najvyššom súde Slovenskej republiky pod sp.zn. 2 Cdo 229/2013 v zmysle § 109 ods. 2 písm. c/ O.s.p. Rozhodol tak s odôvodnením, že v danom konaní sa rieši otázka, ktorá má významný vplyv aj pre ďalšie konanie v tejto veci.

Na odvolanie žalobkyne Krajský súd v Trenčíne uznesením z 26. marca 2014 sp.zn. 17Co/48/2014 napadnuté rozhodnutie okresného súdu zmenil tak, že návrh žalovanej na prerušenie konania zamietol (§ 220 O.s.p.). Uviedol, že napadnuté rozhodnutie súdu prvého stupňa spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci. Súd prvého stupňa nedostatočne zohľadnil požiadavku rýchlej a účinnej ochrany práv

účastníkov konania vyplývajúcu z ustanovenia § 6 O.s.p., ako aj možnosť vykonania iných procesných opatrení týkajúcich sa vedenia konania. V danom štádiu konania totiž neurobil žiadne úkony smerujúce k ozrejmeniu skutkových okolností daného prípadu, ktoré by tvorili podklad pre rozhodnutie vo veci samej, pričom prerušenie konania by bolo v rozpore so zásadou hospodárnosti konania.

Proti tomuto uzneseniu odvolacieho súdu podala žalovaná (ďalej aj „dovolateľka,“) dovolanie. Uviedla, že dovolanie je prípustné v zmysle § 239 ods.1 písm. a/ O.s.p. Odôvodnila ho tým, že jej bola odňatá možnosť konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O.s.p.) a rozhodnutie odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.). Právny názor odvolacieho súdu, že je potrebné najskôr urobiť iné vhodné opatrenia a až následne konanie prerušiť, nemá oporu v znení § 109 ods.2 písm. c/ O.s.p. Odvolací súd v rozhodnutí sám konštatoval, že v konaní vedenom na Najvyššom súde Slovenskej republiky sp.zn. 2 Cdo 229/2013 sa rieši otázka majúca vplyv na rozhodnutie súdu vo veci samej, následne však bol toho názoru, že nič nebráni súdu vo veci vykonať dokazovanie. Preto považoval rozhodnutie odvolacieho súdu aj za nepreskúmateľné. Dovolateľka poukázala na princíp právnej istoty a zdôraznila, že je ekonomické a účelné konanie prerušiť a počkať na rozhodnutie najvyššieho súdu vo veci sp.zn. 2 Cdo 229/2013. Žiadala napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu zmeniť a potvrdiť prvostupňové rozhodnutie.

Žalobkyňa sa k podanému dovolaniu vyjadrila a uviedla, že napadnuté uznesenie je vecne správne a v plnom rozsahu sa s ním stotožňuje. Prebiehajúce konanie na najvyššom súde nemôže byť prekážkou pre súd, aby vec prejednal. Bola toho názoru, že žalovaná svojimi procesnými návrhmi predlžuje súdne konanie.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podala včas účastníčka konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.) zastúpená v súlade s ustanovením § 241 ods. 1 O.s.p., proti uzneseniu odvolacieho súdu, proti ktorému je dovolanie prípustné (§ 239 ods. 1 písm. a/ O.s.p.), preskúmal napadnuté rozhodnutie v rozsahu podľa § 242 ods. 1 O.s.p., bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O.s.p.) a dospel k záveru, že dovolanie nie je opodstatnené.

V zmysle § 241 ods. 2 O.s.p. v znení účinnom do 31. decembra 2014 môže byť dovolanie podané iba z dôvodov, že a/ v konaní došlo k vadám uvedeným v § 237 O.s.p., b/ konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, c/ rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolací súd je viazaný nielen rozsahom dovolania, ale i v dovolaní uplatnenými dôvodmi. Obligatorne (§ 242 ods. 1 O.s.p.) sa zaoberá procesnými vadami uvedenými v § 237 O.s.p. a tiež tzv. inými vadami konania, pokiaľ mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

Dovolateľka netvrdila existenciu procesnej vady v zmysle § 237 písm. a/ až e/ a g/ O.s.p., ani tzv. inej vady konania, ktorá by mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods.2 písm.b/ O.s.p.) a ich existenciu nezistil ani dovolací súd.

V dovolaní výslovne namietala, že došlo k odňatiu jej možnosti pred súdom konať v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. v dôsledku rozporov v odôvodnení napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu majúcich za následok jeho nepreskúmateľnosť.

Pod odňatím možnosti konať pred súdom je potrebné vo všeobecnosti rozumieť taký postup súdu, ktorý znemožňuje účastníkovi konania realizáciu procesných práv a právom chránených záujmov, priznaných mu Občianskym súdnym poriadkom na zabezpečenie svojich práv a oprávnených záujmov (ide napr. o právo na doplnenie alebo opravu nesprávneho, neúplného alebo nezrozumiteľného podania, právo zúčastniť sa pojednávania, robiť prednesy, navrhovať dôkazy, vyjadrovať sa k vykonaným dôkazom, vykonávať svoje práva a povinnosti prostredníctvom zvoleného zástupcu, právo na presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia, právo na rešpektovanie účinkov právoplatnosti rozhodnutia a pod.).

Podľa názoru dovolacieho súdu nemožno v prejednávanej veci o takomto porušení hovoriť. Hoci žalovaná namietala vadný procesný postup odvolacieho súdu, v skutočnosti spochybňovala jeho právny

záver o neexistencii dôvodu na prerušenie konania. Namietala teda nesprávne právne posúdenie veci v otázke, či je potrebné prerušiť konanie.

K odňatiu možnosti žalovanej konať pred súdom nemohlo dôjsť ani samotným rozhodnutím odvolacieho súdu, pretože to vylučuje samotná povaha tohto rozhodnutia, ktoré vo svojich dôsledkoch znamená povinnosť súdu prvého stupňa pokračovať v konaní. V pokračujúcom konaní bude mať žalovaná možnosť uplatňovať všetky svoje procesné práva, vrátane práva namietat právny základ uplatneného nároku, predkladať dôkazy, a to aj s prípadným využitím riadnych alebo aj mimoriadnych opravných prostriedkov.

Žalovaná svoje dovolanie odôvodnila tiež nesprávnym právnym posúdením veci odvolacím súdom (§ 241 ods.2 písm. c/ O.s.p.). Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávne právne posúdenie je chybnou aplikáciou práva na zistený skutkový stav; dochádza k nej vtedy, ak súd nepoužil správny (náležitý) právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

Pokiaľ súd neurobí iné vhodné opatrenia, môže konanie prerušiť, ak prebieha konanie, v ktorom sa rieši otázka, ktorá môže mať význam pre rozhodnutie súdu, alebo ak súd dal na takéto konanie podnet. (§ 109 ods.2 písm.c/ O.s.p.)

Vyššie citované ustanovenie umožňuje súdu reagovať na procesnú situáciu, keď sa v inom konaní rieši otázka, ktorá môže mať vplyv na jeho konečné rozhodnutie a je preto v záujme hospodárnosti prebiehajúce konanie prerušiť a vyčkat' na rozhodnutie vydané v tomto inom konaní. Ide o fakultatívne rozhodnutie súdu, ktorý na základe vlastnej úvahy a s ohľadom na okolnosti konkrétneho prípadu, buď konanie preruší alebo urobí iné vhodné opatrenie, pričom za takéto iné vhodné opatrenie sa považuje aj samostatné posúdenie významnej otázky ako prejudiciálnej. Keďže prerušené konanie sa v dôsledku takéhoto procesného rozhodnutia súdu predlžuje, zákonná požiadavka rýchlej a účinnej ochrany práv účastníkov v súdnom konaní (§ 6 O.s.p.) determinuje prerušenie konania skôr ako výnimočné opatrenie súdu. Preto musí súd starostlivo zvážiť, či sú skutočne splnené predpoklady pre takéto rozhodnutie a či nemôže v konaní urobiť iné vhodné opatrenie.

Vzhľadom k tomu, že v konečnom dôsledku nemusí byť prerušenie konania z hľadiska výsledku iného prebiehajúceho konania efektívnym opatrením, je potrebné, aby súd ešte pred samotným prerušením konania vykonal všetky možné procesné úkony smerujúce k rozhodnutiu vo veci tak, aby následne po odpadnutí dôvodu prerušenia konania, mohol vo veci čo najskôr rozhodnúť. K dosiahnutiu tohto výsledku bezpochyby slúžia prípravné úkony súdu, vypočutie účastníkov konania k sporným skutkovým a právnym otázkam, či vykonanie dokazovania v potrebnom rozsahu. Hoci teda ustanovenie § 109 ods.2 písm. c/ O.s.p. je možné aplikovať v ktorejkoľvek fáze súdneho konania, teda aj v prípade, že súd prvého stupňa ešte vo veci nevykonal žiadne úkony smerujúce k rozhodnutiu vo veci samej, musí mať zabezpečený dostatočný podklad odôvodňujúci postup v zmysle cit. ustanovenia a pokiaľ to daná procesná situácia umožňuje, je v súlade so zásadou hospodárnosti konania a ustanovením § 6 O.s.p., aby ešte pred tým ako konanie preruší, vykonal vo veci všetky úkony smerujúce k rozhodnutiu vo veci, ktoré je možné realizovať bez potreby prerušenia konania.

V prejednávanej veci súd prvého stupňa konanie prerušil bez toho, aby vo veci vykonal akékoľvek úkony smerujúce k rozhodnutiu vo veci samej. Konanie na Najvyššom súde Slovenskej republiky vedené pod sp.zn. 2 Cdo 229/2013 sa pritom nedotýkalo skutkovej otázky ale takej právnej otázky, ktorej vyriešenie nebránilo súdu prvého stupňa, aby vo veci vykonal dokazovanie v rozsahu týkajúcom sa poistného vzťahu medzi účastníkmi konania (jeho vzniku, zániku, platnosti a vzájomných práva a povinností z neho vyplývajúcich). Postup súdu prvého stupňa v danom štádiu konania sa teda skutočne priečil zásade hospodárnosti ako základnej podmienke odôvodňujúcej prerušenie konania v zmysle § 109 ods. 2 písm. c/ O.s.p.

Na základe vyššie uvedeného dovolací súd konštatuje, že rozhodnutie odvolacieho súdu o zamietnutí návrhu žalovanej na prerušenie konania v zmysle § 109 ods. 2 písm. c/ O.s.p. v danom štádiu konania založené na tom právnom názore, že je potrebné, aby súd prvého stupňa najskôr urobil potrebné prípravné úkony smerujúce k ozrejmeniu skutočností, ktoré by tvorili podklad pre rozhodnutie vo veci samej, bolo správne a zákonné. Napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu teda nespočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.).

Dovolací súd napokon dopĺňa, že vo veci, kvôli ktorej sa žalovaná domáhala prerušenia konania, už bolo rozhodnuté rozsudkom Najvyššieho súdu z 30. septembra 2014 sp.zn. 2 Cdo 229/2013, ktorým bolo dovolanie žalovanej zamietnuté. Dôvod prerušenia, ktorého sa domáhala žalovaná v tejto veci, teda odpadol.

Keďže rozhodnutie odvolacieho súdu nie je postihnuté vadou konania uvedenou v ustanovení § 237 O.s.p. a § 241 ods.2 písm. b/ O.s.p., a nie sú dané ani ďalšie dovolacie dôvody uvádzané v dovolaní (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.), Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie žalovanej proti rozhodnutiu odvolacieho súdu zamietol podľa § 243b ods. 1 O.s.p.

V dovolacom konaní úspešnej žalobkyni vzniklo právo na náhradu trov dovolacieho konania proti žalovanej, ktorá úspech nemala (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Najvyšší súd Slovenskej republiky preto zaviazal žalovanú zaplatiť žalobkyni (do rúk jej právneho zástupcu - § 149 ods. 1 O.s.p.) trovy dovolacieho konania pozostávajúce z trov právneho zastúpenia za jeden úkon právnej pomoci - vyjadrenie k dovolaniu žalovanej z 5.septembra 2014 (podľa § 1 ods.3, § 11 ods. 1 písm. a/, § 13a ods. 1 písm. c/ vyhlášky č. 655/2004 Z.z. v znení neskorších predpisov), a to vo výške, ktorú si právna zástupkyňa žalobkyne uplatnila t.j. v sume 58,67 €, do troch dní.

Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.